

Izveštaj o radu sekcije za farmakoterapiju za 2023. godinu

I ove, 2023. godine, farmaceuti, specijalisti farmakoterapije, bez obzira na radnu sredinu (kako u javnom, tako i u bolničkom sektoru), kao neophodni članovi zdravstvenog tima obezbeđivali su visoko profesionalnu farmaceutsku uslugu u cilju promocije zdravlja i sprovođenja racionalne farmakoterapije. U prethodnoj godini komunikacija članova sekcije bila je uglavnom on-line, telefonska i putem mejlova.

U tekstu ispod su navedene neke od najznačajnijih aktivnosti članova sekcije u toku prethodne godine.

- ✓ **15.3.2023.** Prof. dr Aneta Perić, specijalista farmakoterapije, zaposlena u Institutu za farmaciju na VMA, u velikoj konkurenciji dobila je prestižnu međunarodnu MEDIS nagradu za dostignuća u istraživanju u oblasti farmacije i medicine u Ljubljani, Slovenija.
- ✓ **22-24.3.2023.** 25. kongres EAHP u Lisabonu na kome je učestvovao određen broj kolega iz Sekcije za farmakoterapiju, zaposlenih u Univerzitetском kliničkom centru Srbije.
- ✓ **2-3.6.2023.** Beograd, Srbija, održan 5. Simpozijum bolničkih farmaceuta Srbije u hotelu M. Obeležen je velikim brojem učesnika različitih sekcija SFUS-a, a između ostalih prisustvovali su i brojni članovi naše sekcije, kao i veliki broj inostranih predavača. Mr ph. spec. Dragana Rajinac i mr ph. spec. Ivana Popović predstavile su principe DAP
- ✓ **Januar -decembar 2023.** Proaktivno učešće svih kolega iz sekcije za farmakoterapiju koji su zaposleni u UKCS u racionalnoj upotrebi antibiotika; konsultacije u vezi sa doziranjem, interakcijama, dužinom trajanja terapije, neželjenim dejstvima.
- ✓ **Januar -decembar 2023.** Mr ph. spec. Dragana Rajinac u UKCS učestvuje kao član multidisciplinarnog tima za kontrolu upotrebe antibiotika koji čine anesteziolog, infektolog, mikrobiolog, epidemiolog, farmaceut; ovaj tim se sastaje na nedeljnom nivou i konzilijarno razmatra antibiotsku terapiju kritično obolelih pacijenata pri čemu se analizira svaki pacijent i insistira na individualnom terapijskom pristupu, a na osnovu multidisciplinarnе analize članova tima.
- ✓ **Januar – decembar 2023.** Mr ph. spec. Nikolina Skorupan bila je moderator radionice na 74. Simpozijumu SFUS, “ Borba protiv hipertenzije i dislipidemija u redukovanju ukupnog kardiovaskularnog rizika”

Mr ph. spec. Nikolina Skorupan je član radne grupe FKS za standardizaciju farmaceutske usluge prilikom izdavanja antibiotika i usluge za pacijente sa astmom.

Mr ph. spec. Nikolina Skorupan izradila je nekoliko vebinara na Edumed platformi: Bimunal - Pouzdan partner u borbi za bolji imunitet; Podrška osobama sa IBC u apoteci - fokus na anemije ; Pristup pacijentu sa akutnim bolom u apoteci ; Zlatni Caffetin kroz pitanja i odgovore; Nadutost kao čest problem u apoteci

Mr ph. spec. Nikolina Skorupan autor je akreditovanih testova u elektronskoj formi: „Racionalna primena dijetetskih suplemenata u post COVID-19 stanjima - saveti iz apoteke “ i “Racionalna suplementacija kod poremećaja štitaste žlezde”. Takođe, koautor je akreditovanih testova FKS u elektronskoj formi: “Hitna kontracepcija sa levonorgestrelom” i „Farmaceutska usluga - preduslov za povećanje stepena adherence kod pacijenata na terapiji antibioticima“ kao i „Usluga farmaceuta za pacijente sa astmom“

Mr ph. spec. Nikolina Skorupan bila je i predavač na akreditovanim stručnim sastancima, kursevima i simpozijumima: „Racionalna primena antibiotika u dermatologiji“ kao i „Dislipidemija, značajan faktor u patogenezi ateroskleroze - Bitni aspekti i nove smernice u izboru terapije“

✓ **Upis akademske specijalizacije iz Farmakoterapije u farmaceutskoj praksi**

Studijski program Farmakoterapija u farmaceutskoj praksi i ove godine je najpopularniji među kolegama iz prakse kada je reč o akademskim specijalizacijama čiji je nosilac Farmaceutski fakultet u Beogradu. Na ovaj modul specijalističkih studija u 2023. godini upisano je 44 kandidata. Koleginica mr ph. Nikolina Skorupan, specijalista Farmakoterapije, aktivno podržava ovaj kurs držanjem savetovanja, kroz koji simulira rad apotekara sa pacijentima u apoteci.

✓ **Prvo izdanje udžbenika iz farmakologije** Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, čiji su autori nastavnici Katedre za farmakologiju, ugledao je svetlost dana u 2023. godini na šta su izuzetno ponosne i prethodne, a nadamo se da će biti i sve sledeće generacije našeg fakulteta:

Stepanović-Petrović R, Savić M, Tomić M, Novaković A, urednici. Farmakologija, 1. izdanje. Beograd: Univerzitet u Beogradu – Farmaceutski fakultet; 2023.

Kao i uvek, veliki doprinos racionalnoj farmakoterapiji u 2023. godini i radu sekcije, doneli su naši uvaženi profesori, docenti i asistenti sa Katedre za farmakologiju, svojim predavanjima i učešćem na naučnim i stručnim skupovima.

✓ **Predavanja po pozivu i usmena izlaganja na domaćim stručnim skupovima**

- Prof. dr Aleksandra Novaković. „Novi lekovi u terapiji dislipidemija“, 74. simpozijum SFUS, Kopaonik, maj 2023.
- Prof. dr Ana Micov. „Novo svetlo ili samo treptaj na horizontu lečenja srčane slabosti?“ 74. simpozijum SFUS, Kopaonik, maj 2023.
- Prof. dr Maja Tomić. „Farmakoterapija kancerskog bola“, 75. simpozijum SFUS, Vrnjačka Banja, oktobar 2023.

- Doc. dr Uroš Pecikoza. „(Farmako)terapija artritisa – novi lekovi, nove mogućnosti i novi izazovi“, 75. simpozijum SFUS, Vrnjačka Banja, oktobar 2023.
- Prof. dr Ana Micov. „Novi hipoglikemijski lekovi - imamo li "magične metke" za kardiometaboličke bolesti?“, Udruženje farmaceuta Beograda, kurs „Novi antidijabetici u savremenoj farmakoterapiji dijabetesa tipa 2 i njegovih komorbiditeta“, Beograd, novembar 2023.

✓ **Predavanja po pozivu i usmena izlaganja na inostranim naučnim/stručnim skupovima**

- Savić MM. Neuropharmacokinetics: The secret life of old and novel psychopharmacological drugs. Plenary lecture at: 10th IAPC Meeting and Joint World Conference on Physico Chemical Methods in Drug Discovery and Development and on ADMET and DMPK. Belgrade, September 2023.
- Savić MM. Natural medicinal products: a critical analysis of current and emerging regulatory status in Serbia and Europe. Plenary lecture at: Pan-Balkan Alliance of Natural Products and Drug Discovery Associations (PANDA). Training Program of Natural Products and Drug Discovery Conference, Belgrade, 24-25th May 2023.

✓ **Uredništvo i radovi u domaćim časopisima**

- Prof. dr Radica Stepanović-Petrović je glavni i odgovorni urednik vrhunskog časopisa nacionalnog značaja „Arhiv za farmaciju“, kategorije M51
- Asistent sa doktoratom, Marija Marinko, i prof. dr Aleksandra Novaković su publikovale rad u vrhunskom časopisu nacionalnog značaja, Arhiv za farmaciju. *Hydrogen sulfide-releasing therapeutics - how far have we come in clinical studies?* Arh. farm. 2023;73(3):173-89.

✓ **Podrška studentkim aktivnostima**

- Doc. dr Uroš Pecikoza. *Najznačajniji aspekti savremene primene antihipertenziva i hipolipemika*, IV kongres Tima Medicinskih biohemičara, novembar 2023.
- Asist. Katarina Nastić. *Antifosfolipidni sindrom*. XIV Farmakoterapijski pristup, u organizaciji Centra za naučno-istraživački rad studenata Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.